

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
QVINNAN OCH HEMMET.

N:r 38.

Fredagen den 20 september 1889.

2:dra årg.

<p>Byrå: Klarabergsgatan 54, en tr. Annonspris: 25 öre pr petitrad (= 10 stafvelser).</p>	<p>Tidningen kostar endast 1 krona för kvartalet. postarvodet inberäknadt. Ingen lösnummerförsäljning.</p>	<p>Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas å byrån kl. 10—11. Allm. Telef. 61 47.</p>	<p>Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Infaller helgdag på fredagen, ut- gifves tidningen näst föreg. eller nästfölj. söckendag.</p>	<p>Prenumeration sker I landsorten: å postanstalterna. I Stockholm: hos redaktionen, å Stads- postens hufvudkontor, i boklädorna samt å tidningskontoren</p>
---	--	--	---	---

Antoinette Trebelli.

På länge sedan är det ej, då m:me Zelia Trebelli tog allas våra hjertan med storm. En hvar musikvän minnes det så väl och kan ej undgå att värmas vid minnet häraf. Gång efter annan gästade hon vårt land, och för hvarje gång blef hon oss allt kärare. Vare sig hon uppträdde på scenen eller på konserttribunen — ständigt fängslade hon sina åhörare med sin mäktiga altstämma, sin förträffliga sångkonst och det dramatiska lif, som utmärkte hennes föredrag. Nu har hon må hända sjungit slut, åtminstone offentligt, men minnet af henne fortlevver ändock lika kärt och torde nu så mycket senare förblekna, som konstnärnamnet *Trebelli* synes komma att i gestalten af en ny och yngre stjärna åter sprida sina strålar ut öfver den musikaliska världen. Den strålande stjernan *Zelia Trebelli* har på konstens himmel efterträddts af den uppgående stjernan *Antoinette Trebelli*.

På hösten år 1881 — om jag ej minnes orätt — företog m:me Zelia Trebelli sin sista kon-

sertturné genom Skandinavien. Bland andra städer gästade hon ock residensstaden N....., der undertecknad då var bosatt. Vid detta tillfälle åtföljdes m:me Trebelli, utom af ett par biträdande konstnärer af ganska framstående rang, af sin då sextonåriga dotter Antoinette. Genast vid de resande konstnärernas ankomst till staden hade jag förmånen göra deras bekantskap och tillbragte med dem ett par synnerligen angenäma dagar. Jag hörde då för första gången Antoinette Trebelli sjunga. Minnet häraf står ännu ganska lifligt framför mig. På förmiddagen af konsertdagen kom jag upp på hotellet, der de resande bodde, och inom hvars väggar konsertsalongen också var belägen. Som anordnare af konserten hade jag något att tala vid m:me Trebelli om. Man sade mig, att hon befann sig inne i konsertsalongen. Jag gick dit, men stannade utanför dörren. Inifrån salongen hördes sång, men ej m:me Trebellis mäktiga altstämma, utan en mjuk, något spåd sopran. Jag gläntade sakta på dörren. Vid flygeln satt

m:me Trebelli, ackompanjerande dottern, som stod bredvid med händerna värds-löst kastade på ryggen och sjöng Faur'es »Crucifix», under det violinisten — Musin hette han — å sitt instrument här och der interfolierade med strofer ur den andra stämman i duetten. Sångerskan hade tydligen svårt att stå stilla och lyckades ej inlägga den allvarliga känsla, som ju präglar det stycke hon sjöng. Tonerna kommo emellertid fram säkra och klockrena. Knapt hade sista tonen förklingat, förr än sångerskan som en liten yrhätta började hoppa och dansa omkring på golfvet. Modern lyftade pekfingeret förmanande mot sin dotter, men hade tydligen sjelf svårt att hålla sig allvarsam.

Jag knackade nu på och steg in. Den unga yrhättan skyndade emot mig och följde mig fram till m:me Trebelli, som just reste sig från pianot. Efter utbytta hälsningar komplimenterade jag den unga sångerskan för hennes vackra röst. Af föremålet för komplimangen fick jag ett afböjande »bah!» till svar, åtföljdt af ett ystert, silfverklingande skratt.

M:me Trebelli svarade deremot lifligt: »Ja, inte sant — den är ju inte illa! Men hon är bara barnet än och så yster, att man har svårt att få bugt med henne», tillade hon och höjde åter hotande pekfingeret mot dottern, som nu sprungit emot violinisten och börja svänga om med honom på golfvet. »Jag hoppas dock kunna med tiden göra en god sångerska af henne, och kanhända skall hon en gång komma hit upp till det vackra Norden och blifva lika hjertligt mottagen, som jag blifvit af er svenskar, som jag håller så mycket utaf.»

Jag bugade mig och den ryktbara sångerskan fortsatte:

»Men trängna studier behövas, det vet jag af erfarenhet, men det har min lilla ToINETTE ej lärt sig ännu. Hon har hittills sluppit med en å två timmars öfningar för mig om dagen; men då vi återkommit till Paris, blir det annat af. Hon synes emellertid dess bättre ha goda anlag och lätt att lära. Allvarsamma saker sjunger hon just ej gerna, som ni nyss kanske sjelf hörde; friska och muntra visor öfverensstämma bättre med hennes lynne.»

»Vill ni, att jag skall sjunga en sådan?» ropade nu m:lle Antoinette, som hört moderns sista ord, och skyndade fram till pianot. Att jag ej hade något deremot var naturligt. M:me Trebelli satte sig åter till instrumentet, och nu sjöng den unga flickan ett par franska visor med en friskhet och ett lif i ton och uttryck, som måste frappa — allt under det skalken ständigt log ur hennes strålande ögon. Redan nu röjde sig en ovanlig böjlighet i hennes instrument, tonerna kommo så klara och drillarne så perlande, att man med fog kunde förutsäga, att den unga sångerskan en dag skulle framstå som en konstnär af rang.

*

Det är nu åtta år sålunda, sedan jag första gången hörde Antoinette Trebelli sjunga. Att hon under den sedan dess förflutna tiden arbetat flitigt och tråget, kan man taga för gifvet. Och nu är hon här för att första gången i vårt land uppträda offentligt. Skall hon lyckas vinna samma sympati och samma framgångar som hennes mor? Det återstår att se. Att döma af hennes första

uppträdande härstädes på konserten å k. operan i tisdags, synes hon kunna hysa goda förhoppningar. Den ganska talrika publiken förhöll sig visserligen till en början något reserverad, men stämningen blef småningom allt varmare och efter hvarje nummer, som den älskliga sångerskan utförde, följde dubbla och tredubbla inropningar. Bifallet kulminerade efter den utom programmet gifna skrattarian ur Aubers »Manon Lescaut», som måste omtagas. Den utfördes också briljant och påminde lifligt om hennes klingande och glada skratt från barndomen. Rösten är visserligen ej stark, men omfångsrik, böjlig och synnerligen vacker, drillen perlande och klar. Föredraget är lifligt och uttrycksfullt och vittnar om, att m:lle Antoinette Trebelli nog skulle bli en värdefull acquisition för scenen, om hon från konsertsalongen ville öfvergå till den samma. Skalken ler ur hennes strålande ögon nu som fordom, det af mörka lockar omgifna ansigtet har blifvit täckare än förr — den unga flickan har utvecklats till qvinna. Såsom fullt utbildad konstnär af första rang vill hon väl sjelf ej ännu anses, men af allt att döma har hon en rik och lofvande framtid för sig. Början är gjord, och den har visat sig vara god.

*

Antoinette Trebelli föddes i Paris år 1866. För äldrarna äro den ryktbara sångaren Alessandro Bettini och den än ryktbarare Zelia Gilbert med konstnärsnamnet Trebelli. Sin första sångundervisning erhöll Antoinette Trebelli, som jag här ofvan nämt, af sin mor, derefter af den framstående sångläraren Wartel i Paris samt senast hos den utmärkte engelske barytonisten och sångläraren Santley.

Antoinette Trebelli gjorde sin debut såsom sångerska i London på en af de stora konserter, som Charles Hallé brukar föranstalta. Den unga sångerskan väckte då genast ett stort uppseende, icke så mycket genom styrkan af sin röst, men genom dess väljud, förträffliga skola och framför allt genom sin koloratur. Från Paris, Milano m. fl. städer ingingo till den unga sångerskan anbud att uppträda på scenen, men Antoinette hade fått en viss motvilja mot allt hvad teater heter, och hon beslöt att uteslutande välja konsertsalen till sitt verksamhetsfält. Till detta beslut bidrog mycket det beskydd hon åtnjöt inom Londons högaristokratiska kretsar. Förmåligast var det hertiginnan af Cambridge, som antog sig den nyuppgående stjernan. Tack vare denna beskyddarinna öppnades för Antoinette Trebelli drottning Victorias salonger, der den intagande sångerskan upprepade gånger låtit höra sig å hofkonserter — en utmärkelse som annars endast brukar tillkomma sådana storheter som Patti, Nilsson, Albani och Zelia Trebelli.

I början af denna månad uppträdde Antoinette Trebelli på en af de stora konserterna å Her Majesty's Theater i London och gjorde en fullständig succés, isynnerhet med sitt briljanta extranummer, skrattarian ur Aubers »Manon Lescaut», Carlotta Pattis paradnummer. För nästa säsong har Antoinette Trebelli emottagit anbud att göra en konsertturnée genom Förenta staterna.

Säkerligen helsa alla musikvänner den unga sångerska hjertligt välkommen till vårt land och tillönska henne här all framgång.

F. Hög.

September.

Det vi i tunga tankar tysta gå
bredvid hvar andra i den öde
parken,
en gyllne, bjertrod matta täcker
marken.

»O, huru bittert ljuft att vara två,
bakom sig hafva dagar vinterkorta,
fast vintern kommer, sommaren är borta.

»Hur fort det gått! O, kan du än förstå,
att alla foglar redan slutat sjunga,
att träden fält, som stodo nyss så unga?

»Förbi! ... hvad fins väl mer att hoppas på? —

Nu komma kölden, mörkret, solen svinner.»

Jag svarar sakt: »kärlek likväl brinner.

»Och därför... därför än vi hoppas må: —
en kyss för sommarn, hvilken snart är borta,
en kyss för da'r, som komma, vinterkorta!»

Daniel Fallström.

Om qvinnans värde.

Tre artiklar af Irma von Troll-Borostyáni.

II.

Det är en allmänt gjord iakttagelse, att gamla ungmör se äldre ut än jemnåriga, gifta qvinnor, om ock båda ha att glädja sig åt ungefär lika kraftig helsa. Orsaken till denna företeelse är tvägeganda: en fysiologisk, om hvilken vi ej orda på detta ställe, och en psykologisk, åt hvilken — ej mindre vigtig än den förstnämnda — vi något litet vilja skänka vår uppmärksamhet.

En verksamhet, i hvilken icke blott händerna, utan äfven själ och hjerta taga del, ingjuter hos oss lifsglädje, förlänar tillvaron värde och behag och gifver åt sinnet denna elasticitet och spännkraft, hvilka hålla ande och håg ungdomsfriska och ungdomskraftiga och i många fall, om ej sjukdom understöder årens förstörelseverk, äfven förläna kroppen större motståndsförmåga mot deras inverkan. Detta är det enda elixiret emot denna sorgliga, andliga slöhet, som vid mera framskriden ålder infinner sig hos alla personer — män eller qvinnor — hvilka ej förmå gifva sitt lif ändamål och ideelt innehåll.

Gifva män och qvinnor finna mål och innehåll för sitt lif i verksamhet för familjens välfärd. Och detta är den psykologiska grunden, hvarför gifta qvinnor i regel åldras senare än ogifva, hvilka sällan finna medel och utväg att skaffa sig en verkningskrets, som tillfredsställer deras kroppsliga och andliga behof och utfyller denna tröstlösa tomhet i deras sinne, som många af de beklagansvärda varelserna söka glömma i pjunkig ömhet för papegojor, kattor och mopsar. Det gifves dock — Gud ske lof — undantag äfven bland dem, och dessa prisvärda undantag förökas påtagligt. Dessa undantag borde dock bli regel och hela denna klass af sysslolösa eller med värde-

och ändamålslost nonsens sysslade gamla ungdom, som förspilla all sin själs- och lynneskraft bland minnena från någon krossad kärleksdröm i ungdomen, borde försvinna ur det mänskliga samhället. De borde taga dessa undantag till förebild och efter deras exempel egna sig åt någon deras anlag och bildning motsvarande *nyttig* verksamhet. Man behöfver ju icke nödvändigt stifta lagar och vinna drabbningar för att bevisa sitt fosterland tjänster. För det allmänna bästa kan man ock arbeta inom trängre och blygsammare verkningskretsar. Den, som besitter själens kraft och sundhet, som finner sin lust och fröjd i arbete för andra, för honom vinner lifvet värde och intresse, han kallar det icke längre »ändamålslost» och »förfeladt», och han ställer sig *öfver* sitt personliga öde, hvars smärta icke har något värde öfver honom och ej förmår böja honom. Den, som arbetat sig upp till en sådan höjd af human bildning, den är äfven fri från de svagheter och fel, som vanligtvis karaktärisera den »gamla ungnön», och hvilka endast frodas i den sysslolöshet och sinnets bitterhet, som ha sin rot i medvetandet om en ändamålslös och för ingen nyttig tillvaro.

Jag lägger på det varmaste alla vuxna, ogifta kvinnor på hjertat att öfverväga, hvad här blifvit sagdt. De kunna genom sitt leverne och genom att taga itu med någon förtjenstfull verksamhet högeligen bidra dertill, att den i det mänskliga samhället så fast inrotade, fälvitska föreställningen, att kvinnan endast dertill är skapad och kallad »*pour plaire à l'homme*», och att den fysiska skönheten är hennes mission, samt att »hon ej existerar under andra betingelser», ändtligen en gång grundligt kunde ryckas upp. Denna lågsinta uppfattning af kvinnans bestämelse måste och skall gifva plats för ett ädlare och rättsinnigare uppskattande, i fall endast erfarenheten bestyrker, att kvinnan i ej mindre grad än mannen besitter duglighet och vilja att egna sin verksamhet åt det allmänna bästa. Då skall den grad af aktning, en kvinna röner, ej längre bestämmas af hennes kroppsliga behag och den omständigheten, huruvida hon är gift eller ej, utan — såsom det anstår människovärdet, således äfven kvinnans, ej blott mannens — endast och allenast af hennes gerningars förtjenst och hennes personliga värde.

Under det nu visserligen den sociala rörelsen i vår tid öfver allt bemödar sig att för kvinnan göra nya, för henne hittills stängda arbetsområden tillgängliga och dermed låta henne, personligen verksamt, deltaga i samhällliga kultursträfvanden, höjas dock åter och åter röster, som varna för denna riktning i dagens tidsströmning och allf jemt återupprepa denna samma refräng, att kvinnorna genom verksamhet i det offentliga afkläda sig sin skönaste prydnad: »den ljufva kvinlighetens trollmakt».

Det torde väl löna mödan att taga detta påstående i skärskådande och söka efterforska, huruvida och i hvad mån det eger berättigande.

Dock — innan vi kunna öfvergå till denna fråga, måste vi besvara en föregående, nämligen denna: »hvad är *qvinligt* och hvad *oqvinligt*?» Män och kvinnor äro här vid lag ej af fullt samma åsigt. Om vi fråga de förre och vilja hemta svaret, ej från teorier, utan från praxisen, d. v. s. af den dagliga lifserfarenheten låta oss un-

dervisas om, hvilka kvinnans egenskaper det är, som i genomsnitt utöfva den starkaste dragningskraften på det manliga släktet, så finna vi, att detta mannen så behagliga »*evigt qvinliga*» mindre ofta består i vissa karaktärsegenskaper än fastmer i helt andra kvalifikationer, exempelvis i en vacker hy, graciösa rörelser, en glänsande toalet o. s. v.

Då man väl dock ej kan uppställa dessa — låt vara rätt angenäma — egenskaper som kriteriet på den sanna kvinligheten, se vi oss tvungna att annorstädes söka en definition, som bestämmer den sammans art och väsen. Kanske finna vi nyckeln till frågans lösning i föreställningssättet hos det härliga folk, som, enligt Göthe, »mer skönt än andra drömde lifvets dröm», jag menar grekerna, hvilka konstnärligt ideala åskådning tog sig uttryck i qvinliga gudomligheter, en Athene, en Afrodite, en Artemis, som trots sin »emanciperade» verkningskrets icke hade något oqvinligt eller karaktigt hos sig. Tyvärr erbjuder oss dock den grekiska religionen ej den sökta förklaringen. Ty ingen af det gamla Greklands gudaingifne sångare berättar, huruvida någon »qvinnofråga» fans i Olympen, och om Apollos pilsäkra syster, Zeus' bepanrade dotter och de nio vördnadsvärda beskyddarinnorna af konst och vetenskaper för sina oqvinliga böjelser af de manliga olympbeoarne förhånades som »löjlige och skadliga emancipationsnuckor».

Men om nu ock gudaläran sjelf icke ger oss någon förklaring öfver, hvilka egenskaper hellenerna betraktade som företrädesvis *qvinliga*, så erbjuder deremot den forn-grekiska sagan om den första kvinnans skapelse en — om ock något osäker — hållpunkt.

Jag är viss, att många af mina värderade läsare långt före detta känna till den af Hesiodus berättade Pandoramythen. Sedan den unge Zeus störtat sin fader Kronos från tronen och sjelf tagit den i besittning, beslöt han att förgöra människosläktet och skapa ett nytt. Men Prometheus tog sig barmhertigt de arma dödlige an och stal för deras räknning ur Hephästos' smedja den gudomliga gnistan. Genom besittningen af elden är nu menskligheten skyddad för fullkomlig undergång, ty Zeus kan icke återtaga det en gång gifna; men han sänder den i stället ett annat lidande, en svår nöd, om hvilken Hesiodus säger:

»Denna ofärd, åt hvilken dock alla
fröjda sig i sina hjertan och ömt hägna.»

Den gamle diktaren är satirisk och till och med betydligt oartig, ty han nämner som denna svåra ofärd — *kvinnan*. I hämdgirig skadefröjd låter Zeus Hephästos af jord och vatten dana en gestalt med människoröst och människokraft, men de odödliga gudinnorna lik till växt och skönhet, och alla de himmelske begåfvade henne med sina häfvor, Athene med väfstolens och det qvinliga arbetets konst, Afrodite med behag och oemotståndlig älskvärdhet, Hermes med dolskt sinne, listig håg och förförisk tunga. Och därför heter detta väsen *Pandora*, den »allbegåfvade». Pandora fördes så till den försigtige Prometheus' broder, Epimetheus, som, trots den broderliga varningen att ej mottaga Zeus' gåfva, dock behåller den och »först sin ofärd finner, när redan han den har». Pandora bringar som hemgift i huset en ask,

hvilken det var förbjudet att öppna, ty den innehöll sjukdomar och sorger och all slags ondt, som förut icke funnits på jorden. Men kvinnan sjelf tar locket af, och ut flyga de alla och sprida sig öfver hela den bebodda världen. Endast *hoppet*, hvilket fans underst i asken, blef kvar, då locket åter slöts; och så förblef detta för alltid hos människan och viker icke ifrån henne, under det de andra otaliga olyckorna, som sluppit ut ur asken, från alla sidor omstorma och oförmodadt öfverfalla henne.

Till ingen nytta!

Meine Königin! Huru väl kände hon ej igen dessa toner, vaggande, förföriska!

Men hos henne uppväckte de inga angenäma minnen; inga glada ögonblick, inga glada episoder kunde de framkalla.

Nej bittra och tröstlösa voro snarare de tankar, som hon nu hade, och med en suck af otålighet steg hon upp, gick fram till fönstret och blickade ut.

Men hennes blick var snarare inåt- än utåtvänd.

Musiken, de glada paren, som vandrade förbi hennes fönster, barrskogens balsamiska doft, solens skimmer på regndropparna, som likt diamanter sutto på grässtråen, gökens ekoväckande kucku på afstånd, ingenting kunde bortjaga hennes tunga sinnesstämmning.

Hvarför kunde hon ej vara glad med ungdomen? Ännu var hon ej så gammal, att det ansetts oberättigadt, om hon deltagit uti deras nöjen. Eller hvarför kunde hon ej dela emellanåt deras glada bekymmerslöshet? Hade hon någonsin varit ung?

Detta var ju en samvetsfråga, som hon gjorde sig sjelf.

Ung till åren, det var hon ju onekligen ännu, men till sinnet?

Nej! Aldrig hade hon fått vara med om ungdomens nöjen, ej emedan det ansågs »syndigt», o nej; men omständigheterna voro alltid sådana, att skulle hon nu ändtligen få deltaga uti någon af sin ålders förlustelser, gjordes, i anledning här af, en sådan oerhörd massa förberedelser och bråkiga anstalter och erhöi hon en sådan mängd förhållningsorder, att hon var utpinad och såväl psykiskt som fysiskt uttrötad, när just hennes krafter skulle varit som friskast och hennes stämning som gladast. Det plågade dertill hennes något veka och människoskygga sinne, att, i följd af sin obekantskap med jemnåriga, vid inträdet uti något sällskap, alltid efter en stund finna sig ensam uti någon vrå och utesluten ur de många små kottierier, som hon såg omkring sig och som blifvit bildade, genom att deras medlemmar förut voro bekanta och dagligen träffades.

Hon kände sig tillbakasatt, ja till och med förbigången.

Onekligen hade hon mycket fel sjelf härutinnan, ty hennes i enslighet tillbringade lif, utan jemnärligt umgänge, hade ej lärt henne att sällskapa med dessa unga, glada, sorglösa människor, och blyg och försagd drog hon sig till baka inom sig sjelf, och, då andra slutligen ansågo henne vara inbunden, stolt och högfärdig, kunde hon sitta der, till utseendet likgiltig, men långtande lika obeskrifligt efter ett vänligt ord som den törstande efter en dryck vatten.

Men hvad hon deremot ej rädde för, var den så till att säga skefva ställning, som hon genom sin släkt intog ute i »världen». Urkonservativa tendenser, på det mest opraktiska och i ögonen fallande sätt tillämpade och efterföljda, voro denna släkt städse följaktiga. Liksom de franska emigranterna vid sin hemkomst visade, att de utaf den franska revolutionen visserligen ingenting glömt, men heller intet lärt, så hade denna släkt städse trotsat nyare tiders växlingar och ej tillåtit deras friska fläktar blåsa nytt lif uti dess gamla, mögliga tänkesätt.

Bittert hade hon fått känna, att hon var fjetrad inom de tränga gränser för det »konvenabla» och »passande», som denna släkt vetat att uppdraga.

Ibland, isynnerhet i början, hände det ofta, att hon skakade sina bojar för att sönderslita dem, men hon erfor snart, huru maktlös hon var gent emot dessa urgamla traditioner.

Hvarför hade då himlen ej låtit henne ärfva tron på dessa traditioner, hvarför sjöd uti hennes blod en obeskriflig trängtan efter frihet och ett djupt förakt för dessa trängbröstad åsigt?

Till slut, uttröttad till kropp och själ, nedsjönk hon uti en trög, apatisk stämning för att endast

Programmet utfylles af hr Dik Haagmans, en holländsk pianist af ej synnerligen framstående rang som solist, men som det tycktes god ackompaniator.

Särskildt tack förtjenar hofkapellet under herr *Hennebergs* ledning för det förträffliga utförandet af uvertyrerna till »Euryanthe» och »Rienzi». Det belönades ock med stormande bifall. — Nästa Trebelli-konsert gifves på torsdagen denna vecka.

Kungl. operan gifver på fredagen »Faust», om söndag »Aida». I nästa vecka återupptages »Ernani» efter ett par års hvil. För öfrigt förberedes till återuppförande »Nordens stjärna» och »Leonora» m. fl.

K. dramatiska teatern har nu hvarje afton under en veckas tid för en talrik och intresserad publik gifvit de båda nya styckena »Ett löfte» och »Sin pappa upp i dagen».

Vasateatern gifver i afton (onsdag) sin första operett för säsongen, »Kapten Fracassa» i 3 akter efter en fransk idé af R. Genée och F. Zell med musik af R. Dellinger. Hufvudrollerna och deras innehafvare äro: Furstinnan Blanche de Coligny — fröken Johnson; Abigail, hennes tant — fröken Magnusson; Lord Littlepole, amiral — hr Lundin; Lady Chester — fru Jensen; Kapten Modesto Fracassa — hr Warberg; Mäster Oberto — hr Lundahl; Momo, hans första biträde — hr Klinger; Andrea, verkställare vid arsenalen — hr Dahlström; Schrollina, hans dotter — fröken Ekström, och Ali, Fracassas betjent — hr Strömberg.

Operetten spelar i Italien i början af förra århundradet. Samma pjes gifves äfven på torsdag och sedan tills vidare hvarje dag.

Den 18 sept.

Skogsfrun.

Berättelse för Idun

af Ave.

(Forts.)

Det dröjde dock ej stort längre än en vecka, förr än badsällskapet med en viss välvilja antog, att Steinerz förlorat sitt hjerta till lilla fröken Anna, och detta var så mycket mera tillfredsställande, som det ej hade undgått någon, att den gifta damen allt ifrån första stunden formligen hade insvept den unge mannen i lågan af sina djupa blågrå ögon.

Hade hon ej varit gift, så — ja då skulle det säkert varit ute med honom, ty ibland rent af bleknade han under denna eld. Det hade man märkt.

Alla tre foro gerna ut med Halverson i hans storbåt; stundom utgjorde mor Helena femte personen i laget, och sedan första gången hon var med på segelfärden, förstod hon, att Steinerz och fru Klara voro gamla bekanta och mera än vänner, samt att fröken Anna blott var ett slags förkläde för den gifta qvinnan.

Harmen kokade i den hederliga hustruns sinne, och likt två blanka spjut korsades damens och fiskarqvinnans blickar bakom den unge mannens skuldror. Han märkte det ej.

En dag seglade detta lilla sällskap tvärs öfver Skelderviken till Engelholm. Det blåste en frisk vind; fru Klara tycktes vara rädd, tryckte sig hårdt intill Steinerz, som under skyddet af en rundskuren kappat lagt armen kring hennes midja. Båda voro de så försjunkna i hvar andra, att de häftigt ryckte till vid en kärf hostning bakom dem, der mor Helena satt vid styret.

»Med förlof frågad, kommer inte fruns man hit till Arild i sommar?»

Fru Klara rätade sig hastigt upp ur sin vekligt sammansjunkna ställning. »Min man? Nej, visst icke.» Hennes ton var hvass, nästan gäll. »Madam Halverson är för god, som intresserar sig för mina angelägenheter.»

Steinerz drog sakta armen till sig, och det

var förgäfvat, att både fiskarhustrun och fru Klara sökte hans blick: ögonen voro envist fästade på vågornas krusiga kammar. Men fiskarens och hans maka vexlade ett mycket sägande ögonkast, under det fröken Anna helt omotiveradt började ett samtal med Halverson om den flygande Holländaren.

»Hafsfrun är mycket värre än spökskeppet,» svarade fiskaren med ett menande småleende. »Hon rifver upp storm, innan man vet ordet af, när hon inte får sin vilje.»

»Sin vilje, hvad vill hon då?» Anna såg tvekande och ängsligt på sin väninna, som blottat sin ena arm för att lekfullt doppa den i det klara, grönbå hafsvattnet.

»Se, herr Steinerz, det ser ut ibland, som om armen vore bruten! Ja, jag vet naturligtvis orsaken till synvillan. Nå, hur var det med hafsfrun, Halverson? Har hon, liksom jag, anlag för sjösjuka, när det blåser?» Fru Klara hade råddat situationen.

Fiskaren mötte hennes smekande ögon med en egendomlig blinkning. »Nej, hennes nåd, hafsfrun har det ej på det viset; hon vänder helst upp och ned på hela galejan i ett tag, om en inte offerar» — — —

»Offerar — hvad — hvem — hvad vill hon ha?» invände fröken Anna för att afvända uppmärksamheten från de två andra, som utbytte ett par ord på franska.

»Vantar tar hon helst!» svarade mor Helena med ett visst eftertryck. »Men det är bäst att ej tala om sådant. När en talar om troll och deras klär, så ä' di när.»

Nu såg Steinerz upp med en snabb blick och mötte fiskarhustruns ärliga, trofasta ögon. En skugga gled dervid öfver hans ansigte.

»Kunna vi ej vända, jag är sjuk, båten dyker så otäckt!» Fru Klara såg irriterad ut, men färgen på kinderna och elden i de trolska ögonen motsade hennes uppgift, att hon led af sjösjuka.

»Vi få allt lägga till vid landet derborta först; det dröjer ej många minuter,» sade Halverson med ett visst gäckande drag vid mungiporna.

Bortåt aftonen sågs Halversons båt kryssa till baka till Arilds läge, men af passagerarne fans der nu blott Steinerz; de två damerna hade funnit ett sådant behag i det lilla idylliska Engelholm, att de beslutat stanna der en eller två dagar samt sedan färdas landsvägen tillbaka till Kullaberg.

Steinerz satt tyst i båtens akter, insvept i sin plaid; äfven Halverson och hans hustru voro tysta, en djup förstämning hvilade öfver dessa tre personer, hvilka för ett par veckor sedan på sätt och vis voro så förtroliga med hvar andra.

De visste alla tre, hvem som stod skymmande och kylande emellan dem. Steinerz visste tydligare, än om det blifvit sagdt med klara ord, att hans värdfolk nu kände orsaken till hans tidiga ankomst till fiskeläget, och han erfor i denna stund, då de voro ensamma, ett behof af att förklara sitt förhållande. Men klyftan emellan den öfverciviliserade jorddroten och det okunniga fiskarfolket var ju för stor att med ett raskt hopp öfverspringa.

Hur skulle han kunna för dessa naturmänniskor, som aldrig medvetet dagtingade med pligt och samvete, förklara en sådan förbindelse, som den han knutit med fru Klara. Hur rätt, naket och brutalt skulle det ej låta, om han med sådana ord, som detta äkta par kunde uppfatta, skulle säga, att von Waldenau var Klaras flicknamn, att hennes man hette — något helt annat, och att hennes

vistelse här var andra akten i en äktenskapskomedi, hvars tredje afdelning kanske skulle sluta med laglig skilsmessa och — — —

Steinerz afbröt sin tankegång; det var så otäckt motbudande att tänka på fjerde akten nu, då han tyckte sig se, hur den framträdde så skarpt aftecknad mot en mörk, suddig bakgrund.

Hur olika hade ej denna dagliga sammanvaro, den han föregycklat sig som ett paradys med berusande doft af förbudnen frukt, tett sig i verkligheten! Den så sinnrikt anlagda planen att mötas här föreföll honom mycket lik ett simpelt bedrägeri, och tanken, på att bildade, hjertegoda qvinnor der borta i den landliga husklungan nedanför granitkolossen, ansågo honom för Anna Nerfälts trolofvade, ingaf honom en vämjelse, som var starkt blandad med vrede mot den, som försatt honom i denna falska ställning.

»Konstiga makriller de här två fruntimren,» började Halverson plötsligt, utan att låtsas se sin hustrus varnande blick. »Frun har ögon att köpa fisk för, och hon förstår min själ också att bruka dem. Jag skulle aldrig talt om'et, ifall herrn och hon varit gamla bekanta, men eljes sa' Svenssons och Nilssons pojkar, som ha liksom herrfasoner, att då hon varit med dem på segelturer, har hon himlat och slagit sticksmåll med ögonen på samma sätt som mot herrn. Hon är väl rädd att komma ur tagen, kan tänka.»

Fiskaren skrattade tort, jemkade segel och skot, tog så åter upp samtalet, utan att låtsas märka, att ingen svarade honom.

»Ser jag rätt på den yngre, så är hon ett tjenstehjon, så finriggad hon är, och det förargar mig, att folk tror herrn om att hänga henne i kjortlarne, med förlof sagdt. Herrn har begripligtvis genast sett, hvad de gå för, och bara nojsas en smula med dem. Bättre förtjena ej heller sådana fruntimmer.»

Steinerz kände hvarje fiskarens ord som ett piskrapp, ty han märkte klart och tydligt, att den okunnige arbetaren hade vägt hvarje ord, innan de uttalades, och att det ej var ett snack i luften.

»De äro ej äfventyrerskor; Anna Nerfält känner jag, hon har förr — innan hon blef sällskapsdam hos fru von Waldenau — tjänat som kammarjungfru. Ni har goda ögon, Halverson,» sade Steinerz med ett frostkallt leende. »Men det är ej vackert att tala illa om qvinnor.»

»Ah, hvad baktal anbelangar, så är jag ej rädd för att säga frun midt i synen, hvad jag tänker om en sådan hustru! Hon ser mig ut till att kunna löpa från en man, så fort hon får öga på en annan.»

Steinerz svarade ej. Halverson var oåtkomlig; han kände inga andra lefnadsregler, än dem samvete, heder och hjerta föreskrifva. Sällskapslifvets antagna bruk och sedvänjor voro honom obekanta, och om han äfven lärde känna dem, skulle de för honom vara betydelselösa aftal.

Och den solbrända hustrun, som så lugnt och säkert skötte båtens roder, hon kände säkert ej mera än en benämning på den hustru som utan andra skäl än — Ja, hvilka voro egentligen Klaras skäl att bryta sitt äktenskap?

Ända tills i dag hade hon trott på en himlastormande kärlek, som har rättighet att sprida sorg, olycka och vanära öfver många, på det att två må kunna berusa sig af lyckan, men nu? — — —

Hvad var det då, som förändrats? Klaras kärlek var det ej; den hade i dag haft samma

40 Drottninggatan 40

Utställning af

Svenska Stickmaskiner

På dessa i Sverige o. utlandet patenterade o. prisbelönta Stickmaskiner kan man efter 2 à 3 veckors öfning tillverka nästan allt hvad af ylle eller bomull behöfves i hemmet.

[99]

Se vidare annonsen i Idun den 1 och 8 februari d. å.

Richard Anderssons

Musik-skola

öppnas åter den 19 september.

Undervisning meddelas uti Piano- o. Orgelspel samt Harmonilära. Honorar för Hötsterminen (3 månader): Piano: Klass I. Nybörjare, a) 2 elever på 1 timmas lektion 2 gånger i veckan: kr. 24 (för hvarje elev); b) 2 elever på 1½ timmas lektion 2 gånger i veckan: kr. 36 (för hvarje elev). Klass II. Mera försigkomna, a) 2 timmar i veckan: kr. 75; b) 1 timma i veckan: kr. 40.

Honoraren för Orgel och Harmonilära äro i likhet med föregående år.

N. B. Påbörjad månad beräknas för hel.

Anmälningar och förfrågningar göras: skriftliga till den 16 september, muntliga efter samma datum. Mottagningstid: onsdagar och lördagar 1,30—2,30 e. m.

(G. 31705) [360]

Stockholm, Brunngatan 28, 2 tr.

En pension

i närheten af Berlin i skogrik trakt emottager elever. I alla vanliga skolämnen, språk (infödda lärarinnor), målning och musik samt klädsömnad och hushållsgörömmål lemnas undervisning. Kan med fördel begagnas äfven af svagare elever, då kurserna lämpas efter elevernas krafter. Närmare upplysning lemnas genom Th. Tjüders byrå, Sthlm. [431]

God inackordering med enskildt rum kan erh. för en skolflicka. Priset billigt, läget vid öppen plats å Norrmalm. Svar t. »K. O.» å Iduns byrå. [413]

GUSTAF HOLMBLOM

KAPP-FABRIK

38 Vesterlånggatan 38

Nedra botten, 1 o. 2 tr. upp. [207]

Husmödrar!

Kasten aldrig bort gammalt stickylle! Undertecknad emottager jemte ull äfven gammalt ylle till spinning, väfning (för hand), schal- och filtberedning. Hos mig spunnet s. k. trasgarn är bevisligen det bästa och vackraste, som kan erhållas. Spånadslönen den billigaste i Stockholm. Beredningen af filtar oöfverträffad.

Otto Elmgren,
Vesterlånggatan 66.

[293]

Sybehörs-

Th. Karlsson & Co Regeringsgatan 3

Mode-affär

[381]

RAMLOSA

Min nya priskurant öfver rikhaltiga förråd af alla slags plantskole-artiklar är nu utkommen

och tillsändes franko.

Helsingborg i sept. 1889.

N. P. JENSEN

I hvilken form trives det skönaste?

I form af en fin-fin

Brosch

med målad Viol o. Förgät-mig-ej. Kan erhållas för 30 öre st., som torde insändas i frimärken till

John Fröberg, Finspong.

Obs.! Vid partiköp stor rabatt. [426]

J. G. Hammars

Lampkök.

Stor värmeförmåga.

Brinna luktfritt.

Brilljant belysning.

Pris: enkla med en veke 4 à 6 kr., extra solida 8 kr., med två vekar 12 kr. och med tre vekar 18 kr.

Fullkomlig belägenhet

garanteras hvarje köpare. [226]

J. G. HAMMAR,

30 Malmstiådsgratan

Ny årgång. HEMMETS ALLEHANDA

illustrerad veckotidning för nytta och nöje

börjar ny årgång den 1 nästa oktober och är prenumerationsafgiften från då till årets slut 1 kr. 25 öre, postarvodet inberäknadt.

Obs.! Förändrad redaktion och utstyrelse. Profnummer sändas på begäran. Kommissionärer och agenter antagas.

Följetong: Verldsdam och qvinna af Harriet Lewis.

Hennes hjetle, af Wilkie Collins, med illustrationer.

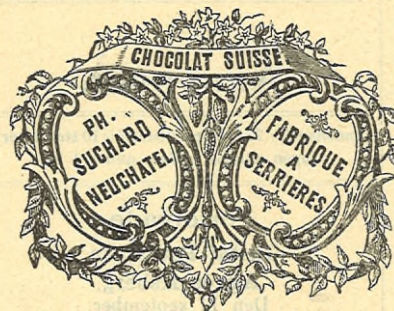
Glöm ej att prenumerera i tid!

(G. T. A. 1313x1) [424]

Redaktionen.

SUCHARD.

17 Guld- och Silfvermedaljer. Suchard's Chocolat.

Fabriksmärke.

Erkänd utmärkt qualité.

Samtliga Suchard's Chocolader äro garanterade ren Cacao och socker utan tillsats.

Suchard's Praliner, Gianduja, Capsules, Noisettes, Nougatines och andra dessertchocolader rekommenderas.

Suchard's Cacaopulver,

Cacao Soluble, ett rent lösligt pulver i bleckburkar på ½, ¼ och ⅓ kilo, är drygt, välsmakande och närande. Af Suchard's Cacaopulver får man 100 koppar på ½ kilo. [21]

SUCHARD.

ENGELSKA och SACHSISKA HEL- och HALFYLLE-

D. C. WENNERSTRÖMS
Manufaktur-Magasiner
STOCKHOLM

45 Drottninggatan 45 80 Drottninggatan 80
hörnet af Klarabergsgatan. hörnet af Appelbergsgatan.

Ständigt lager af
Svarta äkta Lyoner-Sidentyger och
äkta Schalar. [162]

PARAPLYER och PARASOLLER.

Extra 1:ma qualité

nyppestråd

i alla finlekar, hvaraf prover på begäran sändas.

K. M. LUNDBERGS
Bosättningsmagasin

7 Storkyrkobrinken 7
Stockholm. [257]

Sturegatan n:r 8. Telefon: 84 30.
Laavey & Co, Cadiz. Äkta spanska viner i Stockholm.
Forsenska Terrassen. Telefon: 54 50.
Kungsgatan n:r 7. Telefon: 57 70.